

[Holger Eriksen.]

til at klare de sager, de blev stillet over for. Derfor gjaldt det om at lave de såkaldte spændetrøjeregler, som den højtærede minister omtalte. Men der er virkelig en meget stor forskel på disse nybyggendere i kommunalrådsarbejdet og de dygtige kommunalrådsfolk, vi nu har sidende rundt omkring, folk, som bygger på mange slægtleds traditioner, så der ikke er den samme nødvendighed for at have en kontrolmyndighed. I øvrigt minder den mig i høj grad om den berygtede § 12 i bykommunalloven, hvorefter kongevalgte borgmestre i gamle dage kunne sætte kommunalbestyrelsens vedtagelser ud af kraft ved magtbud. Denne paragraf er fjernet for lang tid siden, og jeg tror også, man i høj grad trænger til at få ændret ved noget af det, der nu gælder vedrørende amtsrådenes tilsynsmyndighed over for kommunalrådene.

Jeg vil aldeles ikke benægte, at den omtalte bestemmelse giver amtsrådet en formel ret til at gribe ind, selv om det måske nok kan diskuteres, om denne bestemmelse er så klar, som man vil gøre den til, for så vidt som det hedder i den, at ligningsforholdet fastsættes af amtsrådet efter forslag af sognerådet. Så er spørgsmålet, om man vil lægge mest vægt på de første ord „fastsættes af amtsrådet“; eller man vil lægge mere vægt på de sidste „efter forslag af sognerådet“. Men det er et juridisk spørgsmål, som jeg ikke finder nogen som helst anledning til at optage en drøftelse om. Det, der for mig er det afgørende, er: hvad har formålet været med denne paragraf, rent bortset fra den århundredgamle mistillid til kommunalbestyrelsens medlemmer? For mig står det sådan, at hvis der har været en mening med den, må det have været den, at man så nogenlunde skulle sikre kontinuiteten i beskatningsforholdet. Man kunne ikke have, at hvis der var et flertal ved et valg, kunne den kommunale ejendomsskatpromille ligge meget højt oppe og, hvis der kom et andet flertal, meget lavt nede; man kunne ikke gøre den til en elevator; der måtte være en jævn overgang. Det er det, amtsrådene har skullet påse, og dér mener jeg, at amtsrådene hidtil har røgtet ordningen på den fornuftige måde, at de ræsonnerede som

så: hvis et sogneråd vil foreslå meget voldsomme ændringer, siger vi til det: pas nu lidt på, vi går lidt langsommere frem, vi tager mindre ændringer, end sognerådet har foreslået.

Derimod er jeg temmelig sikker på, at hvis man ser bort fra det, der er sket, siden Landboforeningerne begyndte deres agitation, har amtsrådene aldrig tidligere fundet på at gribe ind, når der kom en indstilling fra sognerådene om at bevare status quo, fordi man simpelt hen er gået ud fra, at skulle der foretages ændringer, måtte det komme fra sognerådene selv. Det er først nu, man er begyndt at gribe ind; nu forlanger et tilfældigt amtsrådsflertal uden hensyn til, at det gamle ønskes bevaret, ændringer. Det er det, jeg under alle omstændigheder mener er et overgreb, og jeg mener også, det er i strid med selve lovens ånd.

Det hjælper aldeles ikke, at det ærede medlem hr. Thisted Knudsen fremdrager eksemplet fra Grundfør-Spørring kommune i Århus amt, for hvad er det, der sker her? Det er, at et sognerådsflertal ligger under for Pinstrups og det ærede medlems agitation og kræver en voldsom ændring i det bestående forhold, og at amtsrådet dertil siger — hvad jeg mener at amtsrådet altid har ret til —: lad os nu se tiden an, I får ganske vist en ændring, men ikke så voldsom, som I havde tænkt jer. Det er i overensstemmelse med lovens ånd og svarer aldeles ikke til de overgreb, man har foretaget i andre amtsråd. Nu er der selvfølgelig også det ved det, at der er et fornuftigt flertal i Århus amtsråd, hvad den ærede ordfører allerede har gjort opmærksom på.

Jeg kan imidlertid konkludere deri, at jeg ikke tør gå ind for, at sognerådene selv ubetinget skal have lov til at fastsætte deres ligningsforhold. I princippet er denne tanke meget tiltalende, men under hensyn til risikoen for disse elevatorforhold tør jeg ikke gå ind for det. På den anden side tør jeg heller ikke mere betro det til amtsrådsflertallet, der ser bort fra de saglige hensyn og i stedet for varetager partipolitiske interesser. De har efter det, de har gjort i den senere tid, forskertset retten til at have denne tilsynsmyndighed. Jeg mener derfor, den i den kommende tid bør overgå til indenrigsministeriet. Man kan natur-